

Čipirano čovječanstvo

Danas su nam kućni ljubimci, psi, čipirani. Ako se izgube, zna se tko im je gazda. Ljudi još nisu čipirani, ali zato nose mobitele. Prosječan čovjek odbio bi ugradnju potkožnog čipa, jer bi ga to svelo na razinu stoke (sitnog zuba), ali zato rado nosi drugi "tracking device", mobitel, jer mu nudi pogodnosti koje ne može odbiti. Hoće li jednog dana i čipiranje ljudi postati nešto normalno, nešto što se ne isplati odbiti?

Što nam nosi budućnost? Hoćemo li težiti tome da budemo slobodni, ili ćemo slobodu trampiti za sigurnost i prihvatiti totalni nadzor, radi udobnosti? Pitanje je to o kojem bitno ovisi smjer u kojem će se razvijati čovječanstvo.

Tehnologija će radikalno promijeniti svijet, htjeli mi to ili ne. Promjena se zbiva pred našim očima, ali mi to uglavnom ne vidimo. Prihvaćamo male promjene, a ne vidimo kamo one vode. Na ulici povremeno uočimo električni automobil. Čuli smo da će uskoro doći vozila kojima ne treba vozač, dok taksisti još protestiraju protiv Ubera. Tehnologija nas oslobađa mukotrpnih poslova, roboti odrađuju repetitivne radnje koji bi nama bile dosadne, blockchain tehnologija će uvesti automatsko knjiženje i učiniti mnoga zanimanja suvišnim. A sve to je samo početak.

Bit će sve manje potrebe za ljudskom radom, imat ćemo sve više slobodnog vremena. Razvijene zemlje razmišljaju o tome kako osigurati svim stanovnicima zagaraniran prihod koji bi im osigurao pristojan život, iako su nezaposleni. Ali što mi činimo sa svojim slobodnim vremenom? Jesmo li hakeri koji se uvijek igraju nekom novom igračkom, ili sjedimo ispred TV-a i blazirano mijenjamo kanale? Nietzsche je razlikovao "slobodu od" nečega i "slobodu za" nešto (kreativno).

Jeste li čuli za tvrtku 32M? Čuli ste za 3M, koristite njihove ljepljive papiriće i vrpce. Malo ih zna da se tvrtka zove *Minnesota Mining and Manufacturing Company*. Za 32M još nismo čuli, ali možda će jednog dana biti jednako poznati. 32M se izgovara **Three Square Market**, a radi se o tvrtki koja proizvodi samoposlužne kioske. Udružili su se sa Švedskom tvrtkom BioHax International, koja proizvodi mikročipove. Smatraju ih liderima u novoj tržišnoj niši koja se zove "micro market" tehnologija, što zapravo znači da (zasad) proizvode mini-dućane bez prodavača, naprednije verzije automata za kavu. Dospjeli su na naslovnice jer su svojim zaposlenicima ponudili da pristanu na ugradnju mikročipova između palca i kažiprsta. Zauzvrat dobijaju "brojne pogodnosti": automatsku registraciju radnog vremena, otvaranje vrata, autentikaciju na računalu i mrežnim pisačima, kavu, sokić i grickalice na samoposlužnim kioscima. Mikročipovi koriste dvije tehnologije, RFID i NFC. Umjesto prodavača kiosci imaju RFID terminal, preko kojeg se naručuje i plaća.

Ugradnja čipova zaposlenicima organizirana je kao uredska zabava, gdje će dobrovoljci uz grickalice i aplauz dobiti svoje čipiće, kao pioniri koji najavljuju vremena koja dolaze. Tko se ne bi odrekao slobode za čokoladicu? Možemo samo zamišljati da li su ti ljudi pioniri i vizionari, ili su pristali jer se to od njih očekuje, a oni samo žele zadržati posao. Pristankom pokazuju ljudima da to nije ništa strašno, svojoj tvrtki pomažu u izgradnji tržišta, a sebi osiguravaju posao i plaću.

Ako pretpostavimo da se sve radi u dobroj namjeri mogli bismo mirno prihvatiti prednosti koje nam donosi nova tehnologija. Implantirani čip mogao bi biti naša osobna karta, putovnica, zdravstvena knjižica u kojoj su kodirani naša krvna grupa i zdravstveni podaci koji će liječnicima hitne službe olakšati i ubrzati intervencije. Implantat može biti i skriveni Bitcoin wallet koji je uvijek uz nas i olakšava nam plaćanje. Nećemo morati u ZET-u obnavljati mjesečnu tramvajsku kartu, vožnja će se automatski registrirati i naplatiti.

Ali nove tehnologije uvijek donose i nove mogućnosti zloporabe. Što će se dogoditi s našim identitetom i našim novcima ako netko klonira naš implantat? Hoće li nas na ulici presretati kriminalci s nožićem u ruci, kako bi nam ispod kože iščeprkali mikročip? Što će se dogoditi s našom slobodom izbora ako pristanemo na implantat da bi dobili posao? Tko će se sve kontrolirati naše kretanje, naše kupovine, tko će upravljati našim navikama? Kako ćemo anonimno glasati? Toliko pitanja, toliko mogućih problema, a tako mala spravica koja se bezbolno upuca između palca i kažiprsta. Već zamišljam policajce koji zaustavljaju ljude s RFID čitačima i u trenu ih legitimiraju i provjeravaju jesu li prijestupnici ili obični prolaznici. Baš kao što danas veterinari skeniraju čipove psima.

Jer sve te novotarije sa sobom nose brojne dileme, od kojih su neke pravne, a neke i moralne. Država će se, kao i uvijek, sa svojom regulativom uključivati naknadno, tek nakon što se pojave problemi. A i tada će vagati između zahtjeva uspješnog biznisa i zaštite građana.

Jutros sam na Mreži našao svjedočanstvo čovjeka koji je večerao u McDonaldsu kao jedini gost. Ušao je klošar, u dronjcima, gladan i promrzao, zamolio prodavačicu da mu u termosicu natoči tople vode, jer danima nije ništa jeo. Prodavačica je mrtva hladna odbila. Skitnica je pristojno zahvalio i otišao. Da li je prodavačica naprosto bezdušna, ili je kao dobra zaposlenica poštivala neka (ne)pisana korporativna pravila? U svakom je slučaju njen postupak totalno nehuman. Moj mozak već stvara novu verziju filma "Povratak u budućnost". Skitnica nema implantat, pa ga prodavačica ne može poslužiti. Nitko je ne može optužiti za bezdušnost, takav je sistem!

Slijepo vjerovanje u tehnologiju i uvjerenje da će nas tehnika sama po sebi osloboditi i odvesti u utopiju moglo bi nam se osvetiti. U tom silnom napretku najveći je problem kako sačuvati ljudskost, brigu za druge, kako razvoj implementirati na human i moralan način.

Sloboda ili sigurnost? Izaberite sami. Skeptici kažu da će barem 90% čovječanstva izabrati sigurnost. Realisti također. Što se mene tiče, ja sam za slobodu. Ako me budu legitimirali neće naći čip, ali barem će znati da nemam gospodara.

No možda će u toj budućnosti strojevi upravljati svijetom, brinuti o ljudima kao što mi danas brinemo o kućnim ljubimcima? Roboti će nam upucati microchip čim se rodimo, bez pitanja, kako bi se lakše brinuli o nama?!

pon, 2017-11-13 20:19 - Aco Dmitrović **Vijesti:** [Sigurnost](#) [1]

Kategorije: [Kolumna](#) [2]

Vote: 0

No votes yet

story_tag: [informacijska sigurnost](#) [3]

[microchip](#) [4]

[biometrika](#) [5]

Source URL: <https://sysportal.carnet.hr/node/1772>

Links

[1] <https://sysportal.carnet.hr/taxonomy/term/13>

[2] <https://sysportal.carnet.hr/taxonomy/term/71>

[3] <https://sysportal.carnet.hr/taxonomy/term/101>

[4] <https://sysportal.carnet.hr/taxonomy/term/163>

[5] <https://sysportal.carnet.hr/taxonomy/term/164>